

Tarih: 21.11.2025

Konu: İslâm'ın İlme Verdiği Önem

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

اللَّهُمَّ أَنْفَعْنِي بِمَا عَلَّمْتَنِي وَعَلِّمْنِي مَا يَنْفَعُنِي وَزِدْنِي عِلْمًا.

Aziz Müminler!

Bir gün Mescid-i Nebevî'de bir grup sahabe, tesbih ve duayla, diğer bir grup sahabe de ilimle meşguldü. Ashabın bu durumunu gören Peygamberimiz (s.a.s), şöyle buyurdu: **“Her iki grup da hayırlı bir işle meşguller. Bir kısmı Allah’a dua ediyor ve O’ndan bir şey istiyorlar. Allah, onlara dilerse verir, dilerse vermez. Diğerleri ise ilim tahsil ediyor ve bilmeyen kimselere ilim öğretiyorlar. İşte bunların yaptığı daha faziletlidir.”** Allah Resûlü (s.a.s), ilim tahsil eden sahabeyi sadece bu şekilde taltif etmekle kalmadı. **“Şüphe yok ki, ben de bir öğretmen, bir öğretici olarak gönderildim.”** buyurarak onların yanına oturdu.¹ Zira o, **“Bilenlerle bilmeyenler hiç bir olur mu?”**² âyeti doğrultusunda bilginin, ilmin üstünlüğünü yaşantısıyla ortaya koyan bir peygamberdi.

Kıymetli Mü'minler!

Peygamber Efendimiz (s.a.s), ömrü boyunca ilme, bilgiye, öğrenmeye büyük önem verdi. Onun en büyük gayelerinden birisi cehaleti yok etmekti. Onun gayesi insanı Allah’a ulaştıran, hayatı anlamlı kılan bilgiyi öğretmek, insanı ilimle yüceltmekti. O, **“Allah’ım! Bana fayda verecek ilmi öğret ve ilmimi artır.”**³ şeklinde yakaran bir Rahmet Elçisiydi.

Aziz Kardeşlerim!

Bizler, bilginin hikmetle buluştuğu, ilmin irfanla yoğrulduğu, âlimin ahlâkla bezendiği bir medeniyetin mensuplarıyız. Medeniyetimizde ilim, aklın ibadeti olarak kabul edilir. İlim, en başta eşyanın hakikatini, varlığın gaye ve hikmetini anlamaya çalışmaktır. İlim, kendini bilmektir. Zira kendini bilen, Rabbini bilir. Rabbini bilen, eşyanın hakikatini öğrenmeyi gaye edinir. Kendi varlığının farkında olan, çevresinin, kâinatın, hayatın farkında olur.

Ne yazık ki günümüzde bilgi, istismar edilmekte insanı Rabbinden uzaklaştıran, kendine yabancılaştıran ve insanları ifsat eden bir araç olarak kullanılmaktadır. Oysa bilgi, kişiyi kendisinden, Rabbinden, insanlardan uzaklaştırmamalıdır. Onu kendisine yabancılaştırmamalıdır. Bilgi, insanı hikmete taşımalıdır. Onun kalbine, gönlüne hitap etmelidir. Bilgi, ahlak ve sorumluluk bilinciyle hayata yansımalıdır. Kişiyi Allahın rızasına ulaştıran bir araç olarak görülmelidir.

Kardeşlerim!

Bizler, nasıl ki Allah’ın kitabını okuyup hayatımıza yansıtmakla mükellefsek kâinatı ve kâinattaki nizamı da okumak, yani anlamakla mükellefiz. İnsana ve insanlığa fayda sağlayan her türlü ilmi tahsil etmekle sorumluyuz. İlmi çıkar ve tatmin vesilesi olarak asla göremeyiz. İnsanlığa zarar vermek, yeryüzünü tahrip etmek ve yaşanmaz hale getirmek için ilim tahsil edemeyiz. Yavrularımızı, gençlerimizi vicdanlı ve merhametli, değerlerine bağlı, milletin ve insanlığın yararına çalışan nesiller olarak yetiştirmeye gayret etmeliyiz. Cenab-ı Hak Kur’an’ın aydınlığında ve sünnetin rehberliğinde nesiller yetiştirebilmeyi bizlere nasip eylesin.

[1] Dârimî, Mukaddime, 32.

[2] Zümer 39/9.

[3] Tirmizî, Deavât, 128.